

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران

صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان

نشانی: تهران: میدان فاطمی، خیابان بهرام‌مصری، پلاک ۲۲ • تلفن: ۵۴ و ۸۸۹۳۶۲۷۰ • نمابر: ۸۸۹۲۵۴۶۷

تلف آگهی‌ها: ۸۶۰۳۶۱۱۹ • تلفن امور آگهی‌های شهرستان‌ها: ۷-۵۴۰۱۹۸۰۵ • تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۳۵۴۸ • توزیع: شرکت پیام‌رسان سبز • تلفن: ۶۶۲۸۷۳۴۴ • چاپ: صمیم

شترت روزنامه

چهارشنبه ۲۱ خرداد ۱۴۰۴ | ۱۵ ذی‌الحجه ۱۴۴۶ | ۱۱ ژوئن ۲۰۲۵ • سال بیست‌ویکم • شماره ۵۱۳۱ • ۱۲ صفحه |
اذان ظهرتهران ۱۲:۰۴ | اذان مغرب ۱۹:۴۱ | اذان صبح فردا ۳:۰۲ • طلوع آفتاب ۴:۴۸

www.sharghdaily.com

aparat:tasvirshargh

Telegram:SharghDaily

youtube:sharghdaily

twitter:sharghdaily

instagram:sharghdaily1

روان‌خوانی

دست‌هایی که به تیغ خشم

بریده شدند

پگاه باکزاد؛ چند شب پیش، در یکی از شهرستان‌های خراسان رضوی، زنی ۲۳ساله که از قهرمانان مج‌اندازی بانوان استان بود، قربانی خشمی کور و در عین حال ریشه‌دار شد.

او در نیمه‌شب، با مح‌های قطع‌شده، آثار خفگی و ضربات شدید به سر به بیمارستان منتقل شد، اما جاش را پیش از رسیدن به اتاق عمل از دست داد.

در پس این اتفاق سیاه داستان دست‌هایی است که روزگاری زندگی را ساخته بودند.

دست‌هایی که کودکی را در آغوش کشید، خانه‌ای را گرم کرد، عشقی بخشید و در میدان ورزش، میز رقابت را لرزاند و احترام را نصیب خود کرد؛ دست‌های پرتلاشی که در غبار آرزوهایش مدفون شد. همان دست‌ها، قربانی خشمی شده‌اند که نامش را یک لحظه کنترل‌نداشتن گذاشتند. رفتارشناسی سال‌هاست به ما می‌گوید خشونت ناگهانی، هیچ‌گاه ناگهانی نیست. خشونت، حاصل انباشته‌شدن هیجان‌های سرکوب‌شده، زخم‌های درمان‌نشده و ناگامی‌های مزمن است. مخصوصا در جوامعی که از همان کودکی، آموزش می‌دهند مرد که گریه نمی‌کند، ضعف ندارد و کنترل همه‌چیز را در دست می‌گیرد. هر انسانی تلاش می‌کند برای شکوفایی و امنیت روانی... وقتی مسیرهای سالم ابراز هیجان، بسته و تابو می‌شود، وقتی که نه شناخت هیجان و نه آموزش درست تنظیم خشم وجود دارد، نه آموزش حل تعارض، بدون زمینه‌ای برای دریافت حمایت روان‌شناختی و درمانی، باید بدانیم هیجان‌های سرکوب‌شده به شکل فورانی خطرناک، در لحظه‌ای بیرون می‌زند. جنایت این مرد، به علت «یک پیامک اشتباهی» نبود، نتیجه سال‌ها ناتوانی در بیان دردهای درونی، انکار هیجان‌ها و بی‌اعتنایی و بی‌اعتباری سلامت روان است.

جایی که مردان از اضطراب، ترس، احساس ناگامی و خشم سخن نمی‌گویند و زنان در تنهایی اجتماعی و نبود حمایت توانمند، قربانی این خشونت‌های عمیق می‌شوند. خشمی که در آن نیمه‌شب فوران کرد، ناشی از روان زخمی مردی بود که هرگز یاد نگرفته چگونه ناگامی و ناتوانی‌هایش را ببیند. چگونه خشمش را مدیریت کند و چگونه در ارتباط، حرف بزند. گفت‌وگو را اولویت بداند و چالشش فریاد کند. جوامعی که سلامت روان را نادیده می‌گیرند، در واقع زمینه پرورش خشم‌های انباشته و آسیب‌های بین‌نسلی را مهیا می‌کنند. در روان‌شناسی حرفه‌ای، به این وضعیت چرخه خشونت عاطفی می‌گویند. جایی که سکوت، انکار و نبود مداخلات درمانی، خشم را از نسلی به نسل دیگر منتقل می‌کند و ما وارثان دردهای ناخواسته می‌شویم.

در جامعه‌ای که هنوز مفاهیمی چون غیرت، مالکیت و کنترل بر زن سیطره دارد، در جامعه‌ای که دسترسی زنان به حمایت قانونی و نهادهای روان‌شناختی و باورهای انسانی محدود است، در نظام‌های آموزشی که حل تعارض، آشنایی با هیجان‌ها تاب‌آوری، سواد عاطفی و تنظیم خشم را جدی نمی‌گیرند، پیامدها همین است. یک روز مرد بربده، یک روز گلوی فشرده و فردا مادری که در سکوت، دخترش را به خاک می‌سپارد... اما آنچه خطرناک‌تر است، بی‌تفاوتی مزمن نسبت به ریشه‌های روان‌شناختی این بحران است. در نگاه روان‌شناسی اجتماعی هرگاه در برابر خشونت، جامعه سکوت کند، خشونت عادی می‌شود و چرخه، گسترده‌تر و عمیق‌تر ادامه پیدا می‌کند. باید به این واقعیت تلخ اعتراف کنیم. تا زمانی که آموزش‌های تنظیم هیجان، سواد عاطفی، مهارت حل تعارض و مشاوره روان‌شناختی عمومی در سیاست‌های آموزشی و سلامت کشور اولویت پیدا نکند، تا زمانی که تابوی درمان روان‌شناختی در میانمان نشکند، تا زمانی که زنان در قوانین و فرهنگ، حمایت نداشته باشند و تا زمانی که خشم مردانه مجاز شمرده شود و غیرت نام محترمی باشد که بر خشونت بماند، قصه همین است. زنگ خطرهایی که هر بار دیر شنیده می‌شوند.

در روان‌شناسی اعتقاد بر این است که هر انسانی ظرفیت مهرورزی، گفت‌وگو و تلاش برای رسیدن به باورهای خود را دارد اما تنها در صورتی که بیشتر را فراهم کنیم و این بستر جایی است که نظام آموزشی، رسانه، قانون و نهادهای قدرت باید از همین امروز برای اصلاحش فکری کنند. این قتل، یک جنایت فردی نیست، یک علامت اجتماعی است و مدت‌هاست که به آن بی‌اعتنایییم.

هنوز جامعه از شوک قتل فبیج الهه حسین‌نژاد خارج نشده است که خبر قتل هولناک هانیه بهبودی، قهرمان مج‌اندازی، توسط شوهرش رسید. اینکه مردی همسر و مادر فرزندی خردسال را خفه و دو دست او را از ناحیه مج قطع کند، باورکردنی نیست. در زمان نگارش این یادداشت نیز خبر دیگری منتشر شد و مردی همسرش را در کلاردشت به دلیل اختلافات خانوادگی به قتل رسانده است. ریشه‌یابی افزایش روزافزون جرم و جنایت در کشور ما، به‌ویژه سرقت و قتل‌های خانوادگی، نیازمند بررسی همه‌جانبه بوده که قطعاً ساختار حقیقی (به‌ویژه آموزش و تأمین اجتماعی) از نظام حقوقی مؤثرتر است. در قرن هجدهم میلادی، سزار بکاریا، فیلسوف و وکیل دادگستری اهل ایتالیا، در کتاب «جرایم و مجازات‌ها» مطرح کرد: آنچه از شدت مجازات بیشتر جنبه بازدارندگی دارد، قطعی‌بودن کیفر تعیین‌شده است. متأسفانه در نظام حقوق جزایی ما، پس از زمان زیادی که دادرسی به طول می‌انجامد و حکمی صادر می‌شود، راه‌های زیادی برای گریختن قانونی از مجازات وجود دارد که خود زمینه‌ساز تکرار جرم توسط بزهکار خواهد بود. سال‌ها پیش وکالت تسخیری در پرونده یک متهم به قاچاق مواد مخدر به این‌جانب واگذار شده بود. پس از مطالعه پرونده متوجه شدم موکل ۱۷ فقره سوپیشینه کیفری در جرایم مختلف داشته، اما در حال حاضر بیرون از زندان به سر می‌برد و به اتهام دیگری در حال محاکمه است. در ادامه به تعدادی از این راه‌های قانونی گریختن از مجازات می‌پردازیم.

نخست، تبدیل مجازات: در مواردی، قضات مکلف و در مواردی مخیر هستند مجازات حبس را تبدیل به جزای نقدی کنند. در نتیجه مجرم به‌جای رفتن به زندان، با پرداخت مبلغی به عنوان جزای نقدی آزاد می‌شود. دوم، تعلیق اجرای مجازات: در مجازات‌های مختلفی همچون جزای نقدی یا زندان، دادگاه اختیار دارد در صورت وجود شرایطی، اجرای آن را دو تا پنج سال تعلیق کند. پس از سپری‌شدن این مدت، مجازات از سجل کیفری فرد حذف خواهد شد. سوم، آزادی مشروط: بر

با وجود گذشت ماه‌ها از آغاز جنگ علیه غزه، رژیم اسرائیل همچنان به حملات روزانه خود ادامه می‌دهد؛ حملاتی که عمداً غیرنظامیان، به‌ویژه زنان و کودکان فلسطینی را هدف قرار داده است. این رژیم مانع ورود کمک‌های بشردوستانه به غزه می‌شود و تمام گذرگاه‌ها را بسته و همه زیرساخت‌های انی غزه را ویران کرده است. صندوق کودکان سازمان ملل (یونیسف) اعلام کرده بین ۶۵ تا ۷۰ درصد سیستم آب در غزه بر اثر جنگ تخریب شده و انتقال آب از طریق شبکه‌های قدیمی را تقریباً غیرممکن کرده است. کودکان بار اصلی این جنگ را به دوش می‌کشند و هر روز صحنه‌های غم‌انگیزی از کودکان در غزه دیده می‌شود. از گرسنگی و تشنگی می‌میرند و ده‌ها کیلومتر را در جست‌وجوی یک لقمه غذا یا آب پیاوردی می‌کنند. نیروهای ارتش اسرائیل در روزهای اخیر به سوی فلسطینی‌هایی که در تلاش برای دسترسی به مراکز توزیع غذا بودند، تیراندازی کرده و شماری از آنها را کشته‌اند. سازمان ملل خواستار انجام یک تحقیق مستقل درباره این حوادث شده و به اسرائیل یادآوری کرده طبق قوانین بین‌المللی، موظف به تسهیل دسترسی به کمک‌های بشردوستانه است. فلسطینی‌ها برای رسیدن به این مراکز توزیع در رفح، باید کیلومترها در یک مسیر تعیین‌شده حرکت کنند؛ مسیری که ارتش اسرائیل باید امنیت آن را تأمین کند. نیروهای اسرائیلی با استفاده از تفنگ، تانک و پهپاد به سوی جمعیت آتش‌گشودند.

سازمان‌های بین‌المللی

استفان دوچاریک، سخنگوی دبیر کل سازمان ملل، اعلام کرده: «کمک‌های واردشده به غزه به‌هیچ‌وجه نیازهای گسترده این منطقه را برطرف نمی‌کند. تاکنون هیچ کمکی در غزه توزیع نشده است؛ چراکه اسرائیل تنها به ما اجازه دسترسی به این کمک‌ها از راه‌های نامن در غزه را می‌دهد.» کمیته حقوق کودکان سازمان ملل، گرسنگی کودکان در غزه و تداوم ممانعت اسرائیل برای دسترسی این منطقه به کمک‌های بشردوستانه را محکوم می‌کند. آژانس امدادرسانی سازمان ملل (اتروا) نیز تأکید دارد: «گرسنگی و قحطی در غزه که به دلیل اقدامات اسرائیل و با انگیزه‌های سیاسی بوده، بیانگر ظلم آشکار علیه ساکنان این منطقه است. اسرائیل گرسنگی را تبدیل به ابزار باج‌گیری در غزه کرده است.» تام ویلچر، معاون دبیر کل سازمان ملل در امور بشردوستانه، درباره طرح خطرناک اسرائیل با حمایت آمریکا به بهانه توزیع کمک میان مردم

مراسم تشیع پیکر «بیزن اشتری» منتقد، نویسنده و یکی از تأثیرگذارترین مترجمان بیست‌وپنج سال اخیر ایران، صبح دیزوز با حضور جمعی از مدیران نشر، مؤلفان مترجمان و دوست‌داران او در خانه هنرمندان برگزار شد. عکس: پریسا بهزادی، ایسنا

چرا مجازات‌ها و نظام کیفری ما بازدارنده نیست؟

ابراهیم یوبی

وکیل دادگستری

اساس ماده ۵۸ «قانون مجازات اسلامی» (۱۳۹۲) در محکومیت‌های حبس تعزیری، دادگاه صادرکننده حکم می‌تواند درباره محکومان بیش از ۱۰ سال پس از تحمل نصف و در سایر موارد، پس از تحمل یک‌سوم مدت با وجود شرایطی حکم به آزادی مشروط صادر کند. چهارم، عفو: در قانون اساسی پیش‌بینی شده است که رئیس قوه قضائیه می‌تواند عفو یا تخفیف مجازات محکومان را درخواست کند که سالانه در چند نوبت به مناسبت‌های ملی و مذهبی انجام می‌گیرد. پنجم، پابند کنترونیکی: قانون‌گذار در برخی جرایم تعزیری به دادگاه این اختیار را داده است که محکوم به حبس را تحت نظارت پابند الکترونیکی آزاد قرار دهد. ششم، قانون کاهش مجازات حبس تعزیری: در ۲۳ اردیبهشت‌ماه ۱۳۹۹ قانونی با نام «کاهش مجازات حبس تعزیری» به تصویب رسید که موجبات رهایی بسیاری از متهمان و مجرمان را از تحمل کیفر فراهم کرد. از جمله: کاهش بسیاری مجازات‌ها، تکلیف قضات به صدور حکم به حداقل مجازات در مواردی که کیفر دارای حداقل و حداکثر است (برای نمونه در جرم کلاهبرداری که یک تا هفت سال حبس دارد، دادرس تکلیف دارد فقط حکم به یک سال حبس دهد) و حتی خودداری قاضی از این کار برای او تخلف انتظامی به شمار آمده، خصوصی تلقی‌کردن بسیاری از جرایم مانند سرقت اموال دارای ارزش مالی کمتر از ۲۰۰ میلیون ریال که مقدمه افزایش سرعت

جهان‌خوانی

مردم جهان همراه غزه، حاکمان بی تفاوت هستند

بین‌الملل از چهره‌هایی هستند که انتقادهای تندى علیه اسرائیل داشته‌اند.

محکومیت یکپارچه احزاب یونانی علیه جنایات اسرائیل

یکی از کشورهایی که افکار عمومی مردم آن به‌شدت جنایات اسرائیل را محکوم می‌کند، یونان و احزاب سیاسی آن است. انتقاد احزاب از رویکرد دولت این کشور در قبال بحران غزه و عدم حمایت از فراخوان ۴۴ کشور غربی از اسرائیل جهت موافقت با ارسال کمک‌های بشردوستانه ادامه دارد. «فاملموس»، رئیس حزب ائتلاف چپ یونان، تأکید کرد: «در فلسطین و غزه، نسل‌کشی از طرف اسرائیل در جریان است. قحطی ناشی از ممنوعیت جریان کمک‌های بشردوستانه، لکه ننگی بر تمدن مدرن است. نمی‌توانیم شریک جرم در این جنایت باشیم، سکوت و بی‌تفاوتی دولت یونان، دیدگاه زان و مردان یونانی را بیان نمی‌کند. دولت یونان با رویکرد خود، به کشتار غیرنظامیان و کودکان بی‌پناه و محو فلسطینیان مشروعیت می‌بخشد. یونان نمی‌تواند در برابر این جنایت بی‌تفاوت باشد. سکوت دولت به معنای شراکت در جرم است.» «آندرولاکیس»، رئیس حزب سوسیالیست پاسوکس یونان نیز موضع دولت آتن را توهین‌آمیز برای مردم یونان می‌داند؛ «تلاش برای کوچ اجباری میلیون‌ها فلسطینی از غزه در جریان است. این جنایت علیه بشریت است. رویکرد دولت این شرم‌آور است. بسیاری از کشورها حمایت کردند تا پیامی به اسرائیل ارسال شود تا پاک‌سازی قومی را متوقف کند، اما دولت یونان حمایت نکرد.» «کوکوباس»، دبیر کل «حزب کمونیست یونان» نیز معتقد است رویکرد دولت در تضاد آشکار و کامل با احساسات اکثریت قاطع مردم یونان قرار دارد: «استانداردهای دوگانه، ارتقای همکاری‌های نظامی و اقتصادی و حمایت از دولت اشغالگر اسرائیل به‌منظور حفظ ائتلاف‌های راهبردی، منعکس‌کننده دیدگاه‌های مردم یونان، نیست.» «خاریچیس»، رئیس «حزب چپ نوین» نیز اعتقاد دارد در فراخوان‌های ریاکارانه برای ارسال کمک‌های بشردوستانه معادل سکوت است؛ «یونان اقلیت و استثنائی شرم‌آور در سطح اروپا و بین‌المللی است؛ چراکه از ابتکارات کشورهای عضو اتحادیه اروپا جهت محکوم‌کردن اسرائیل و اعمال تحریم در صورت بازنشدن مسیرهای کمک‌های بشردوستانه حمایت نمی‌کند. تاریخ دولت یونان را نه‌تنها به‌عنوان نظاره‌گر، بلکه به‌عنوان شریک جرم در بزرگ‌ترین جنایت قرن ثبت خواهد کرد».

۱۵

میلیون‌راننده

سردار منظر المهدی سخنگوی فراجا گفت: در حال حاضر بیش از ۱۵ میلیون راننده در شرکت‌های مختلف اینترنتی فعالیت می‌کنند. پیشنهاد این است که علاوه بر استعلام از پلیس به صورت کوشت کوفسندی باید کیلویی ۵۰۰ هزار تومان به دست مصرف‌کننده برسد. کوشت را کیلویی ۲۹۰ هزار تومان از دامدار می‌خرند و کیلویی یک میلیون تومان به مردم می‌فروشند. قصاب‌ها ۳۰ درصد روی هر کیلوگرم گوشت می‌کشند.

اتفاق‌خوانی

بازخوانی یک قتل

وحیدمعمذنژاد

امروزه خبر در دنیای شبکه‌های اجتماعی به‌سرعت انتشار می‌یابد و متعاقب آن هر شخص یا هر نهاد سیاسی و خبری بنا بر سلیقه و گرایش خاص خود به تحلیل آن می‌پردازد. موضوع قتل الهه حسین‌نژاد از زمره خبرهایی است که در دالان تنگ سیاست و کورسوی امیدی که از پنجره تصمیم‌های دولتی بر زمینه اجتماع می‌تابد، با تحلیل‌های گوناگونی بازتاب پیدا کرده است! حدود و ثغور صیقل افکار عمومی در تراش خانه‌های سیاسی به بهانه چنین فاجعه‌ای و چگونگی تبعات آن در هدایت مطالبات مردمی به سوی هدف خاصی که هر جریانی از آن به نفع خویش بهره‌مند شود، ازجمله سرفصل‌های این یادداشت است. کلنچار با افکار عمومی و چندگانگی در اقرار متهم به اعتراف‌های متفاوت از نخستین اعترافاتش و به محک گذاشتن آن در انظار عمومی از برجسته‌ترین آزمون‌هایی است که سیستم به دنبال ارزیابی و دسته‌بندی است تا از نتایج آن مسیرهای پیش‌رو را در علامت‌گذاری کند! آن سوی این آزمون، ملت پرسشگری است که هر لحظه آماده به پاسخ‌های تک‌جوابی است؛ پاسخ‌هایی که نیاز به تک‌ماده ندارد و صورت تشریحی به خود نمی‌گیرد. دقت و وسواس توده مردم در تفکیک هر نوع از اعترافی که قاتل در موقعیت‌های مختلف بیان می‌کند و انطباق آن با مباحث و مواضع خاص موجود در صحنه‌های سیاسی ایران اعم از اقتصادی و سیاسی که بر سرنوشت آنها تأثیر مستقیم دارد، در معدل‌گیری چنین اعترافات، سبم بسزایی دارد، تا جایی که اذهان عمومی را به سمتی سوق می‌دهد که تردید را در سلسله‌مراتب رسیدگی به این پرونده جناحی! به همراه دارد. بدیهی است که زمانی که مخرج تردیدهای اجتماعی در هر پدیدای، رأس‌الخیمه سکوت باشد، مرکز از این خیمه‌گاه آری سقید به بیرون درز نمی‌کنند و در بزنگاه‌های سیاسی نتایج در مسیر دیگری رهسپاری می‌شود. مسیری که می‌تواند در ادامه آن، قربانی یا قربانیانی در تاریکی شب در تلی از خاک رها شوند و بر پیچیدگی‌های اجتماعی که زاییده فقر و تورم است، بیفزاید. به عبارتی انتخاب‌گرینی در سوبه‌های خبری، خاص جوامعی است که در آن کمتر به نقش خودآگاهی عمومی توجه می‌شود و بیشتر بر محور کانالیزه‌شدن اخباری است که به صورت تزریق میورگی و متناوب در استهلاک زمانی می‌چرخد تا روزمرگی بر حقیقت خبر قاتر آید. آنچه دراین‌بین اهمیت خبر را به‌عنوان امانت اطلاع‌رسانی در پهنه اجتماع روشنتری می‌کند، شفاف‌سازی در صحت‌وسقم آن است که اقتاع اجتماع را همراه کند، در غیراین‌صورت دامن‌زدن به چتر شایعاتی است که دیرزمانی است بر آسمان سیاست ایران گشوده و پهن شده است. و در پایان آنچه خازر اهمیت است، سیر تحقیقات درباره چنین پرونده‌هایی است که در دهه‌های اخیر نشان می‌دهد سکوی تبلیغات همیش به نفع کنشگران جامعه است تا دست‌اندرکاران ماراثن‌های سیاسی که ه‌رازچندگاهی به سوی پابانی برنده‌اندیش خیز برمی‌دارند و هیچ‌گاه با پیروزی به سرانجام نمی‌رسند.

خبرخوانی

هنرمندان‌نوسقاخانه

آثار هنرمندان نوسقاخانه از جمعه ۲۳ خرداد در نگارخانه لاله به نمایش درمی‌آیند.جریان نوسقاخانه‌با نوسنت‌گرایی در هنر معاصر ایران، در ادامه و واکنشی به سبک سقاخانه دهه‌های ۴۰ و ۵۰ است. این جریان بیشتر متعلق به دهه‌های ۷۰ و ۸۰ خورشیدی (دهه ۹۰ میلادی به بعد) است و تلاش می‌کند به شکل آگاهانه‌تر و مفهومی‌تر به سنت، آیین و هویت ایرانی بپردازد. برخلاف سقاخانه که بیشتر بر ترین، مرم و نشانه‌های مذهبی تأکید داشت، نوسقاخانه با نوسنت‌گرایی بر تفکر، نقد سنت و بازخوانی معاصر آن تمرکز دارد. در این نمایشگاه آثاری از حمید جعفری شکیب، شادی داوری، ارمان رحمانپور، علیرضا روح‌الدین، نگار روح‌بخش، محمدعلی سعیدی، امیرشاهرخ فربوسفی، مهرداد فلاح، کمال‌الدین قطب، مهرداد کاتوزیان، الهام کلاشک، محمد مستاندهی و مرجان ونکی به نگاهی نو به مکتب سقاخانه در معرض دید علاقه‌مندان قرار گرفته است. علاقه‌مندان می‌توانند برای بازدید از این نمایشگاه که جمعه ۲۳ خرداد ۱۴۰۴ از ساعت ۱۷ تا ۱۹ افتتاح می‌شود و تا ۱۶ تیرماه ادامه دارد.